

Et Soldaterbrev fra 1864.

Blandt min Faders Papirer fandt jeg for mange Aar siden et Brev fra min Moders Fætter, Kunstdrejer Daniel Madsen i Varde.

Som Fange i den østriske Fæstning Neisze sendte han nedenstaaende Brev hjem. Brevet er skrevet med en fin, gotisk Skrift og er et typisk Eksempel paa den Aand, der besjælede den danske Soldat i vor sidste baade lykkelige og ulykkelige Krig. Kun ganske faa uvæsentlige Bemærkninger har jeg udeladt. (Retskrivningen er Datidens).

Neisze, den 5. Maj 1864.

Kjære L! Med megen Glæde modtog jeg Dit kjære komne Brev og takker Dig mange Gange, fordi Du mindedes en gammel Ven og glædede ham i hans meget kedelige Fangenskab.

Ja, kjære Ven, meget har forandret sig, siden jeg forlod det kjære Hjem, mangan Taare har vist flydt i det elskede Danmark, som maa se sine Sønner bukke under for Overmagten; kun een Glæde er os forundt, og det er det Mod, som vistnok endnu besjæler den danske Soldat og tvinger Sejrherren til at bære Agtelse for »Jens«; jeg sigter til Dybbøl, som har kostet saa mange Brave Livet; dog vide vi jo ikke noget bestemt desangaaende. Af Dit Brev ser jeg, at flere af vore Bekjendte ere blevne Reserveofficerer; i Sandhed jeg kunde have Lyst til at staa under deres Commando. Stakkels Harck (Sagfører Anders Harck fra Varde), som har været saa daarlig, dog er han jo Gudskelov nu bedre.

I Gaar havde jeg Brev fra en god Ven, som er Fange i Magdeburg; han bragte mig den Parol, at Forløsningstiden snart var forhaanden og komme hjem med det første; med det værste Stivsind holder vi

ved dette Haab, indtil igen et Rygte siger os noget andet; vort Liv bestaar kun i Haab og Skuffelse, troe mig, Tiden gaar dobbelt (langsomt), især for mig, der endnu maa ligge paa Lazarettet; dog tænker jeg snart at kunne forlade dette ubehagelige Opholdssted, da mit Saar i de sidste otte Dage har bedret sig betydeligt. Til Pintse mener Lægerne, at jeg uden Fare kan slippe ud. Naar Du en Gang gaar forbi mit Hjem, bedes Du at gaa ind at fortælle min A. og Forældre det; de vil vist for nogle Dage siden have faaet Brev fra mig. Du kan tro, jeg har døjet en Del i dette Skudskaar. Lægerne har været endogsaa bange for, at jeg skulde blive forstyrret i Hovedet eller faa mit Syn spoleret, men ingen af Delene er Gud være lovet Tilfældet, saa du kan vide, at jeg har Aarsag til at være glad, nu da jeg saa at sige er helbredet. Hjemme vide de ikke, at det har været saa slemt, og Du maa ej heller fortælle det; sig dem kun, hvad jeg ovenfor har skrevet, det vil nok glæde dem.

I samles altsaa nu som forhen i Din lille hyggelige Stue; jeg kan tænke, hvorledes I i denne Tid politiserer og takker for, fordi I ogsaa engang mindes de langtfraværende, tro mig, Tankerne har i min Ensomhed ofte dvælet i min Fødeby, hvor man har tilbragt saa mange lykkelige Dage; jeg længes meget efter at trykke en Vennehaand, dog ogsaa her har jeg et Par Venner, som trolig har gjort deres til at adsprede mig i den Tid, jeg har ligget her. Hvis man var fri og frank her, var der meget, der kunde interessere. Egnen er meget smuk. Byen har ca. 20,000 Indbyggere — syv smukke Kirker; ret udenfor Byen ligger flere venlige Landsbyer og i Baggrunden strækker sig en Kjæde af temmelig høje Bjerge. Naar man ser noget saa smukt, føler man et Fangenskabs Tryk, man ønsker sig naturligvis at være paa disse Bjerge og strejfe

omkring, og naar jeg kommer ud og vi skal blive her længere, vil jeg forsøge, om det er muligt at faa Tilladelse dertil, naturligvis med en Soldat? til Bedækning. Vi bliver forresten meget venligt behandlede af vore nærmeste Foresatte; den danske Regjering tænker ogsaa lidt paa os, idet der af og til bliver sendt nogle Penge til at forbedre Føden lidt. Danske (Bøger) er ligeledes bleven sendt hertil for at forkorte os Tiden, ligeledes faar Korporaler og Underkorporaler en Smule mer i Lønning end de Menige og er fri for Arbejdet. I dette Øjeblik hører jeg, at der er sluttet Vaabenstilstand paa 4 Uger; hvis det er sandt, nærer vi det Haab at blive udløste og muligvis endnu en Gang komme til at slaas for Fædrelandet. Jeg gruer næsten for at høre Efterretninger fra Dybbøl; ved 9de og 20de Regiment har jeg en Mængde Venner og Bekjendte, og der skal være falden mange. De fleste af Korporalskolen i Fredericia kom til disse Regimenter; sidstnævnte By er ogsaa forladt af vore.

Stakkels gamle Danmark!

Gud give enhver dansk Mand Kraft til at bære de Ulykker, slig en Krig medfører.

Lev nu vel, kjære L., hils alle Venner og Bekjendte, og naar Du en Gang bliver oplagt til at skrive, da glæd mig med et Brev.

En hjertelig Hilsen fra Din hengivne Ven

Daniel.

(Ved H. J. Astrup.)
